

Cassatiemiddelen volgens de parafraseringen van HR en AG

1. Het eerste middel behelst de klacht dat het Hof in strijd met art. 474 Sv het arrest van het Gerechtshof Arnhem heeft gehandhaafd, nu het tot een enigszins andere bewezenverklaring is gekomen en deze heeft gemotiveerd met een geheel andere bewijsconstructie.(..)
In de tweede plaats wordt geklaagd dat het Hof de uitspraak had moeten vernietigen omdat het het "novum" gegrond bevond.(..)
De tweede klacht van het middel berust kennelijk op de opvatting dat een rechter bij zijn onderzoek in herziening na verwijzing door de Hoge Raad gebonden is aan de gronden die tot herziening hebben geleid.
2. Het tweede middel keert zich tegen 's Hofs oordeel omtrent het tijdstip van overlijden van het slachtoffer, [het slachtoffer].
3. Het derde middel behelst de klacht dat het Hof het onschuldbeginsel heeft geschonden doordat het de samenstelling en opbouw van de gevoerde verweren uit de context heeft gehaald. Volgens de steller van het middel had het Hof - in afwijking van het ter zake gevoerde verweer - niet eerst op grond van het DNA-onderzoek tot aanwezigheid ten tijde van het delict van de verdachte in Deventer mogen besluiten om vervolgens pas het verweer te bespreken dat verdachte niet in Deventer is geweest.
4. Het vierde en het zesde middel strekken ten betoge dat het Hof, overwegende als hiervoor weergegeven, zich bij het bewijs ten onrechte heeft verlaten op hypothesen van de deskundige Eikelenboom. (..)
Anders dan de toelichting op het vierde middel wil staat geen rechtsregel er aan in de weg dat het Hof zich ten aanzien van de interpretatie van de biologische sporen op het lichaam van het slachtoffer heeft verlaten op het oordeel van één deskundige. (..)
In de toelichting op het vierde middel wordt er over geklaagd dat het Hof zonder meer is voorbijgegaan aan hetgeen de deskundige De Knijff heeft opgemerkt over overdracht van DNA-sporen
5. Het vijfde middel klaagt dat het Hof heeft miskend dat art. 338 Sv meebrengt dat alternatieve interpretaties van het beschikbare bewijsmateriaal, die een andere lezing van het voorgevallene inhouden dan de tenlastelegging, uitdrukkelijk dienen te worden uitgesloten tenzij deze uiterst onwaarschijnlijke mogelijkheden betreffen. (..)
In de toelichting op het vijfde middel wordt aangevoerd dat de verdachte (ter terechtzitting van 26 januari 2004) heeft aangevoerd dat hij de morgen van de dag waarop het slachtoffer van het leven is beroofd bij haar op bezoek is geweest en volgens zijn verklaring het slachtoffer toen een hand heeft gegeven, zodat hij toen genoemde sporen kan hebben achtergelaten.(..)
Voor wat betreft de ter terechtzitting geopperde en in de toelichting op het vijfde middel herhaalde mogelijkheid van contaminatie van sporen geldt dat het Hof in rov. 2.2.5 - 2.2.7 aan de hand van de gegevens over de behandeling van de blouse van het slachtoffer op begrijpelijke en toereikende gronden tot het oordeel komt dat contaminatie niet aan de orde is.
6. Het vierde en het zesde middel strekken ten betoge dat het Hof, overwegende als hiervoor weergegeven, zich bij het bewijs ten onrechte heeft verlaten op hypothesen van de deskundige Eikelenboom. (..)
7. Het zevende middel houdt in dat het Hof de verklaring van ing. Eikelenboom afgelegd ter terechtzitting van 26 januari 2004, als deskundigenverklaring voor het bewijs heeft gebruikt (bewijsmiddel 11(38)), terwijl die verklaring niet valt onder "hetgeen zijne wetenschap hem leert omtrent datgene wat aan zijn oordeel is onderworpen". Blijkens de toelichting heeft het middel hier met name het oog op hetgeen de deskundige Eikelenboom verklaart over de herkomst van de aangetroffen DNA-sporen, te weten dat deze zijn achtergelaten bij enig geweld, uitgeoefend op (de blouse van) het slachtoffer.
Het middel doelt op de volgende passage uit bewijsmiddel 11: "Vlek #20 bevond zich dicht in de buurt van een van de steekgaten en is bemonsterd, omdat deze zich op een locatie boven de ribbreuken bevond. Op die plaats is dus geweld gebruikt en heeft de dader mogelijk celmateriaal achtergelaten. Het feit dat in deze vlek de mannelijke donor overheerst, duidt erop dat deze donor aanmerkelijke kracht heeft uitgeoefend."
8. Het achtste middel richt zich tegen het - door de steller van het middel veronderstelde - gebruik voor het bewijs van verklaringen van familie en bekenden waaruit blijkt dat het slachtoffer zich zorgvuldig placht te kleden en er altijd goed verzorgd uitzag op grond waarvan het Hof niet aannemelijk heeft geoordeeld dat het slachtoffer op de avond waarop zijn om het leven is gebracht een blouse zou hebben gedragen met een bloedvlekje in de kraag en rozerode vlekken op verschillende plaatsen

die daar bij een eerdere gelegenheid al in zouden zijn gekomen(..)

Terzijde merk ik op dat het middel niet klaagt dat het Hof in strijd met HR 3 juni 2003, NJ 2004, 164, m.nt. JR, rov. 4.2 heeft verzuimd aan te geven aan welk wettig bewijsmiddel hij heeft ontleend dat het slachtoffer zich zorgvuldig placht te kleden en er altijd goed verzorgd uitzag.

9. Het negende en het tiende middel richten zich tegen rov. 2.1.10 van het arrest. Het Hof heeft volgens de middelen ten onrechte aangenomen dat het ontbreken van - kort gezegd - meer sporen die naar verdachte wijzen niet afdoet aan het op het relaas van de deskundige Eikelenboom gebaseerde oordeel van het Hof dat zodanig onwaarschijnlijk is dat het DNA van de verdachte op enig ander moment dan tijdens het delict en/of enkel via normaal en zakelijk contact op de blouse is terechtgekomen, dat die door de verdediging gesuggereerde mogelijkheden in redelijkheid kunnen worden uitgesloten.
10. In de toelichting op het tiende middel wordt gesteld dat het Hof er niet aan voorbij had mogen gaan dat niet op willekeurige plaatsen controlemonsters zijn genomen. Daarmee wordt de vraag opgeworpen of het ontbreken van controlemonsters aan de begrijpelijkheid van het oordeel van het Hof in de weg staat. Dat is niet het geval.
11. Het elfde middel is gericht tegen de in rov. 2.1.12 voorkomende overweging van het Hof luidende: "Het hof acht voorts het uitgangspunt van ing. Eikelenboom, dat de lichtrode substantie die op verschillende plaatsen op de blouse is aangetroffen make-up betreft, door de op pagina 10 van zijn rapport van 22 januari 2004 daarvoor gegeven argumenten (waaronder de kleur van de substantie, de locaties van de substantie op de blouse - in de buurt van de hals en het gezicht van het slachtoffer - in relatie tot de in het sectieverslag neergelegde bevindingen dat zich een groot aantal geweldshandelingen rond deze locaties heeft afgespeeld en een experiment met een proefpersoon met foundation op het gezicht die een wit truitje droeg met een kraag), een deugdelijk gemotiveerd en daarmee betrouwbaar uitgangspunt." Volgens de toelichting op het middel is het Hof er ten onrechte aan voorbijgegaan dat nader onderzoek naar de microsporenfolies, die van het gezicht zijn genomen, geen resultaat heeft opgeleverd omtrent de samenstelling van de lichtrode substantie en de microsporenfolies geen lichtrode substantie bevatten.
12. Het twaalfde middel klaagt dat het Hof blijkens rov. 2.1.13 aan zijn bewijsoordeel een redelijkheidsoordeel ten grondslag heeft gelegd. Het Hof geeft in genoemde overweging aan dat het zo onwaarschijnlijk acht dat verdachtes DNA-sporen op de blouse van het slachtoffer op andere wijze op de blouse zijn terecht gekomen dan tijdens het delict en/of enkel via normaal en zakelijk contact, dat de door de verdediging gesuggereerde mogelijkheden in redelijkheid kunnen worden uitgesloten.
13. Het dertiende middel klaagt dat het Hof in de omstandigheid dat het de deskundige De Knijff niet als sporendeskundige aanmerkt reden had moeten zien in zijn arrest uitdrukkelijk rekenschap af te leggen van het feit dat het ing. Eikelenboom wel als zodanig aanmerkt. Ter 's Hofs terechtzitting is de deskundigheid van ing. Eikelenboom als sporendeskundige niet betwist. Zijn bevindingen zijn wel bekritiseerd met een beroep op de verklaring van de deskundige De Knijff, doch deze heeft ter 's Hofs terechtzitting verklaard⁽³⁹⁾, zoals het Hof ook overweegt in rov. 2.1.9, dat hij op het gebied van sporenonderzoek niet deskundig is.
14. Het veertiende middel klaagt dat het Hof aan de bevindingen van de NFI-deskundigen direct bewijs heeft ontleend terwijl aan die bevindingen ten hoogste indirect bewijs kan worden ontleend. Volgens de toelichting op het middel had het Hof nader moeten motiveren waarom het zich baseert op het oordeel van de deskundige Eikelenboom over hetgeen kan worden afgeleid uit de van verdachte gevonden DNA-sporen in het licht van de omstandigheid dat het NFI in zijn rapport van 5 december 2003 opmerkt dat DNA-profielen van contactsporen anders dan klassieke biologische sporen als bloed en sperma geen direct bewijs opleveren en de deskundige Kloosterman ter terechtzitting van 8 december 2003 (p. 21) heeft verklaard niet te kunnen uitsluiten dat DNA van de verdachte op de blouse van het slachtoffer is gevonden doordat de verdachte het slachtoffer een hand heeft gegeven en vervolgens het slachtoffer met die hand over haar blouse heeft gestreken.
15. Het vijftiende middel strekt ten betoge dat het Hof ten onrechte heeft geoordeeld dat het niet volledig naleven van de voorschriften van het besluit DNA-onderzoeken in strafzaken niet in de weg staat aan het gebruik van de gevonden DNA-sporen voor het bewijs omdat het Hof er ten onrechte aan is voorbijgegaan dat het niet volledig naleven van die voorschriften meebrengt dat verdachtes recht op een eerlijk proces is geschonden.
16. Het zestiende middel klaagt dat het Hof zich bij de beantwoording van de vraag hoe de blouse na veiligstelling en inbeslagneming verpakt en bewaard is geweest ten onrechte heeft gebaseerd op het aanvullend proces-verbaal van de technische recherche van de politie IJsselland nr. PL0400/99-108257 d.d. 16 december 2003. Aan het middel ligt de stelling ten grondslag dat het bepaalde in art. 2 Besluit in beslag genomen voorwerpen van 27 december 1995 aan het gebruik van genoemd proces-verbaal in de weg staat.

Genoemd art. 2 luidt: "Zo spoedig mogelijk na de inbeslagneming wordt het voorwerp zorgvuldig beschreven en, zo mogelijk na verpakking, deugdelijk gewaarmerkt, zodat te allen tijde de aard van het voorwerp, de herkomst en de reden der inbeslagneming kan worden vastgesteld."

17. Het zeventiende middel houdt in dat het Hof het verweer van de verdediging dat ter zake van de blouse contaminatie kan hebben plaatsgevonden heeft verworpen op innerlijk tegenstrijdige dan wel onbegrijpelijke gronden. Die innerlijke tegenstrijdigheid dan wel onbegrijpelijkheid zou hierin bestaan dat het Hof enerzijds in rov. 2.1.8 vaststelt dat bepaalde sporen op de blouse met het blote oog waarneembaar zijn terwijl anderzijds vaststaat dat blijkens het beschikbare fotomateriaal in het dossier omtrent de blouse geen bloedvlekje in de kraag valt waar te nemen, althans geen fotografisch bewijs van het bestaan van dit bloedvlekje op de blouse in 1999 voorhanden is.
18. Het achttiende middel klaagt dat het Hof bij zijn oordeel, dat niet is gebleken van zodanig ernstige onzorgvuldigheden in het opsporingsonderzoek dat deze op zichzelf of in samenhang met andere onvolkomenheden zouden moeten leiden tot uitsluiting van het bewijs van de blouse S12 en het daarop aangetroffen sporenmateriaal, ten onrechte niet heeft betrokken dat uit aanvullend onderzoek is gebleken dat het mes P1 niet het moordwapen is geweest en dat eerst op 16 december 2003 een aanvullend proces-verbaal over de wijze van inbeslagneming en bewaring van blouse S12 werd opgemaakt.
19. Het negentiende middel klaagt dat de bewezenverklaring onvoldoende met redenen is omkleed omdat het mes P1 in het arrest van het Gerechtshof te Arnhem een prominente rol speelde terwijl het Hof thans geen moordwapen benoemt c.q. vaststelt.
20. Het twintigste middel behelst de klacht dat het Hof voor de verwerping van het verweer dat verdachte niet in Deventer is geweest en voor de bewezenverklaring ten onrechte gebruik heeft gemaakt van de verklaring van de deskundige Rijnders, terwijl uit de stukken zou blijken dat deze persoon terzake van de beoordeling van een aantal onderdelen van het verweer geen deskundigheid toekomt. In de toelichting wordt gewezen op het ontbreken van deskundigheid ter zake van het verschijnsel radiopropagatie.
21. Het eenentwintigste middel behelst de klacht dat het Hof het verweer dat verdachte niet in Deventer is geweest ontoereikend heeft weerlegd, doordat het in die weerlegging niet heeft betrokken het feit dat de eigen gegevens en voorwaarden van de KPN inhouden dat de afstand van GSM-signalen 30 km kan bedragen.
22. Het tweeëntwintigste middel behelst de klacht dat het Hof het gebruik van de verklaringen van de deskundigen Brussaard en Jondral ter weerlegging van het gevoerde verweer ontoereikend heeft gemotiveerd, althans dat het gebruik van die verklaringen onbegrijpelijk is.
In de toelichting op het middel wordt betoogd dat deze deskundigen niet de beschikking hadden over de "Time Advance-gegevens", en daar ook geen onderzoek naar hebben gedaan, terwijl die gegevens(44) nu juist het enige echte bewijs zouden vormen voor de afstand van de mobiele telefoon tot het basisstation. In dat licht zou onbegrijpelijk zijn dat het Hof zich heeft geschaard achter de opmerking van prof. Brussaard dat de timing advancegegevens niet nodig zijn voor de beantwoording van de aan hem gesteld vraag. Verder wordt onder meer aangevoerd dat de deskundige Brussaard bij de beantwoording van de hem gesteld vragen ten onrechte is uitgegaan van een voertuig zonder carkit en buitenantenne, dat Brussaard ter zake geen deskundigheid bezit en dat het Hof niet voorbij had mogen gaan aan de andere deskundigen.
23. Het drieëntwintigste middel behelst de klacht dat het Hof de ter terechtzitting van 8 december 2003 (procesverbaal van de terechtzitting p. 12 e.v.) afgelegde verklaring van de deskundige Steens, gebezigd bij de weerlegging van een verweer in rov. 2.3.11, heeft gedenatureerd.
De deskundige Steens heeft verklaard dat het mogelijk is dat nummer 14501 behorend bij het basisstation in Deventer door een foute invoer aan een ander basisstation is gegeven. De verdediging heeft er op gewezen dat op 23 september 1999 een reparatie heeft plaatsgevonden aan het basisstation 14801 te Wezep. Het Hof zou met de overweging dat het aan deze louter theoretische mogelijkheid voorbij gaat, de verklaring van Steens ontoelaatbaar uit zijn verband hebben gehaald.
24. Het vierentwintigste middel behelst de klacht dat het Hof de verklaringen van de deskundigen Heinen en Sterrenburg heeft gedenatureerd en het voorbijgaan aan die verklaringen onbegrijpelijk heeft gemotiveerd.
In de hiervoor weergegeven overwegingen 2.3.13 en 2.3.16 heeft het Hof zijn visie met betrekking tot de verklaringen van de deskundigen Heinen en Sterrenburg gegeven.
Volgens de toelichting op het middel heeft het Hof in genoemde overwegingen de verklaring van de deskundige Heinen, afgelegd ter terechtzitting van 8 december 2003, gedenatureerd doordat het Hof heeft miskend dat de verklaringen van deze deskundigen over radiopropagatie mede betrekking hebben op de 900 Mhz-band. Voorts heeft het Hof daarbij de feiten onvolledig weergegeven door zwaar te laten meewegen dat de deskundige niet zou hebben onderzocht of op de bewuste dag op de frequentie van 900 Mhz sprake is geweest van radiopropagatie.

25. Het vijftiengste middel behelst de klacht dat de weerlegging van het verweer, dat het ontbreken van de timing advance-gegevens een ernstige omissie in het opsporingsonderzoek vormt die niet ten nadele van de verdachte mag strekken, onbegrijpelijk is waar het steunt op het oordeel dat het ontbreken van de timing advancegegevens is gecompenseerd door uitvoerig onderzoek door verschillende deskundigen naar de mogelijkheid dat verdachte het bewuste telefoongesprek heeft gevoerd vanaf de A-28 nabij 't Harde.
26. Het zesentwintigste middel klaagt over schending van art. 6 lid 1 EVRM en art. 359 Sv. Het Hof zou met de overweging dat 'niet is gebleken dat de politie de timing advance-gegevens welbewust buiten het onderzoek heeft gehouden om de positie van de verdachte te verzwakken' aan het criterium van een welbewuste schending van verdedigingsbelangen een onjuiste betekenis hebben toegekend. (..)
- Volgens de toelichting op het middel is ook van schending van verdachtes recht op een eerlijk proces sprake wanneer buiten toedoen van de verdachte voor de zaak elementair onderzoeksmateriaal niet meer kan worden getraceerd.
27. Het zevenentwintigste middel behelst de klacht dat het Hof ten onrechte is voorbijgegaan aan de verklaring van verdachte kort na zijn aanhouding inhoudende de nauwkeurige vermelding van de locatie en de omstandigheden waaronder hij het betreffende telefoongesprek heeft gevoerd. Daardoor zou het Hof tevens op onbegrijpelijke wijze hebben aangenomen dat hetgeen de deskundigen Heinen en Sterrenburg hebben ingebracht onvoldoende onderbouwd en niet concludent is.
- In de toelichting op het middel wordt betoogd dat het Hof ten onrechte is voorbijgegaan aan verdachtes verklaring tegenover de politie op 19 november 1999, waaruit blijkt dat hij tot in detail op de hoogte was van de bijzondere verkeerssituatie die zich op 23 september 1999 omstreeks 20.00 uur nabij 't Harde op de A28 voordeed, hetgeen meebrengt dat ook onbegrijpelijk is hetgeen het Hof heeft overwogen met betrekking tot het voorbijgaan aan de verklaringen van de deskundigen Heinen en Sterrenburg, dat het "heel wel mogelijk" was dat het op 23 september 1999 omstreeks 20.36 uur door verdachte gevoerde mobiele telefoongesprek plaats vond vanaf de A28 te 't Harde via het GSM-opstelpunt 14501 te Deventer.
28. Het achtentwintigste middel behelst de klacht dat doordat het Hof van oordeel is dat het motief van verdachte niet is komen vast te staan, de niet met de bewijsmiddelen maar wel met de bewezenverklaring strijdige mogelijkheid openblijft dat verdachte niet de dader is, en voorts dat de bewezenverklaring van het bestanddeel voorbedachte raad bij onbekendheid van het motief onbegrijpelijk is te achten.
29. Het negenentwintigste middel klaagt dat het Hof een onjuiste uitleg heeft gegeven aan het begrip "voorbedachte raad". Volgens de toelichting op het middel blijkt dit uit de omstandigheid dat uit de gebezigde bewijsmiddelen niet kan worden afgeleid dat de verdachte tijd had zich te beraden op het te nemen of genomen besluit, zodat niet de gelegenheid heeft bestaan dat hij over de betekenis en de gevolgen van zijn voorgenomen daad heeft nagedacht en zich daarvan rekenschap heeft gegeven.
30. Het dertigste middel behelst de klacht dat het Hof het verzoek de verbalisanten Martijn, Smit, Ruiter en Oldenhof te horen op ontoereikende gronden heeft afgewezen. (..)
- Ten aanzien van het besluit de getuigen Ruiter en Oldenhof te horen wordt aangevoerd dat het Hof het verkeerde criterium heeft toegepast, en wel omdat bedoelde getuigen per brief van 5 augustus 2003 zijn opgegeven. (..)
- Ten aanzien van de getuigen Martijn en Smit wordt in de toelichting op het middel aangevoerd dat 's hofs overweging ontoereikend gemotiveerd is, omdat daarin voorbij wordt gegaan aan het feit dat de verdediging mogelijk belang had bij een verhoor in het kader van het voeren van een verweer ex art. 348-349 Sv..(..)
- Ten aanzien van de getuigen Ruiter en Oldenhof wordt voorts nog aangevoerd dat het Hof ambtshalve tot het oproepen van deze getuigen had moeten overgaan, nu het Hof ter weerlegging van een essentieel verweer gebruik heeft gemaakt van een op 16 december 2003 door deze verbalisanten opgemaakt aanvullend proces-verbaal.